

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2010. december 20.)

a magyarországi mezőgazdasági földterületek szerzésére vonatkozó átmeneti időszak meghosszabbításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2010/792/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia csatlakozási szerződésére,

tekintettel a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia csatlakozási okmányára és különösen annak X. melléklete 3. fejezetének 2. pontjára,

tekintettel a Magyarország által beterjesztett kérelemre,

mivel:

- (1) A 2003-as csatlakozási okmány úgy rendelkezik, hogy Magyarország az ott rögzített feltételek szerint a csatlakozást követő, 2011. április 30-án lejáró hétéves időszakra fenntarthatja a nem Magyarországon lakó vagy nem magyar állampolgár természetes személyek, illetve a jogi személyek általi, mezőgazdasági földterület megszerzésére vonatkozó tilalmat. Ez az Európai Unió működéséről szóló szerződés 63–66. cikke által biztosított szabad tőkemozgás alóli átmeneti kivételt jelent. Ez az átmeneti időszak kizárólag további három évvel hosszabbítható meg.
- (2) 2010. szeptember 10-én Magyarország kérelmezte a mezőgazdasági földterület megszerzésére vonatkozó átmeneti időszak három évvel történő meghosszabbítását.
- (3) Ezen átmeneti időszakra főleg azért volt szükség, hogy az egységes piac bevezetésének és a közös gazdaságpolitikára való áttérésnek a kezdetén megőrizték a mezőgazdasági tevékenységek társadalmi-gazdasági feltételeit Magyarországon. Az intézkedések célja különösen az volt, hogy a föld ára és a jövedelmek között kezdetben meglévő, Ausztriával, Belgiummal, Dániával, Finnországgal, Franciaországgal, Németországgal, Görögországgal, Írországgal, Olaszországgal, Luxemburggal, Hollandiával, Portugáliával, Spanyolországgal, Svédországgal és az Egyesült Királysággal (a továbbiakban: EU-15) összehasonlítva hatalmas különbségek miatt a

mezőgazdasági földterület megszerzésének liberalizálása által az agrárágazatra gyakorolt átmeneti hatással kapcsolatos aggályokat eloszlassa. Az átmeneti időszak célja volt továbbá az is, hogy megkönnyítsék a privatizációs folyamatot és a gazdálkodók mezőgazdasági termőfölddel való kárpótlását, és a Bizottság a 2003. évi csatlakozási szerződésben a mezőgazdasági földingatlanok szerzésére megállapított átmeneti rendelkezések felülvizsgálatáról szóló, 2008. július 16-i jelentésében (a továbbiakban: félidős felülvizsgálat) már hangsúlyozta annak fontosságát, hogy e szakpolitika az előirányzott átmeneti időszak végére befejeződjön ⁽¹⁾.

- (4) Annak ellenére, hogy a magyarországi földárak egyre jobban közelítenek a Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozását követően az EU-15-ben jellemző árakhoz, a Magyarország által benyújtott információk alapján még mindig három-hússzoros a különbség az átlagos földárak tekintetében. Jóllehet a földárak teljes konvergenciája soha nem volt elvárt, sem az átmeneti időszak megszüntetésének szükséges feltétele, a Magyarország és az EU-15 közötti jelentős árkülönbségek mégis olyan nagyok, hogy továbbra is akadályozhatják az árkonvergencia felé való zökkenőmentes előrehaladást. Hasonlóképpen csökkent ugyan, de továbbra is fennáll a magyarországi mezőgazdasági dolgozók és termelők jövedelme és az EU-15-beli jövedelem közötti eltérés. Emellett az Eurostat adatai alapján a magyarországi mezőgazdasági ágazatot viszonylag súlyosan érintette a jelenlegi globális pénzügyi és gazdasági válság, és 2009-ben a dolgozónkénti mezőgazdasági reáljövedelem a legnagyobb mértékben esett vissza az Unióban (30 százalékkal a 12 százalékos uniós átlaghoz képest). Az alacsonyabb jövedelemhez az EU-15 országokéhoz képest rosszabb hitelfeltételek társultak, a nominális kamatlábak és a mezőgazdasági termelők számára elérhető hitelek volumene tekintetében egyaránt. A pénzügyi és gazdasági válság megakadályozta, hogy a várakozásoknak megfelelően Magyarországon a csatlakozás után megnövekedjen az EU-15 országaiból származó, új pénzügyi intézmények jelenléte.
- (5) Jóllehet a kárpótlás folyamata előrehaladt az átmeneti időszak alatt, nehézségekbe ütközik, különösen 2008 óta, és ezért még nem fejeződött be. Ugyanez a tendencia figyelhető meg a mezőgazdasági földterületek privatizációja kapcsán is. A bizonytalan tulajdoni viszonyok, valamint a gazdálkodók alulfejlett hitel- és biztosítási lehetőségei tovább gyengítik a magyar mezőgazdasági földterületek piacát és továbbra is akadályozzák megfelelő működését.

⁽¹⁾ COM(2008) 461 végleges, 2008. július 16.

- (6) Mindezt szem előtt tartva (a magyar hatóságok szerint is) feltételezhető, hogy a korlátozás 2011. május 1-jével történő feloldása nyomást gyakorolna a magyarországi földárakra. Ezenfelül, figyelembe véve a résztvevők magas számát, a mezőgazdasági földterületek piacának igen széttörédezett tulajdonosi struktúráját, amely a csatlakozás óta nem változott jelentősen, valamint a földbérlet túlsúlyát, a hatás valószínűleg az egész ágazatban érezhető lenne. Ezért az átmeneti időszak lejártával a magyar mezőgazdasági földterületek piacán súlyos zavarok kialakulása fenyeget.
- (7) Biztosítani kell ezért a csatlakozási okmány X. melléklete 3. fejezetének 2. pontjában említett átmeneti időszak hároméves meghosszabbítását.
- (8) Annak érdekében, hogy a piac teljes mértékben felkészüljön a liberalizációra, továbbra is rendkívül fontos – még kedvezőtlen gazdasági körülmények között is –, hogy elősegítsék olyan tényezők javulását, mint a gazdálkodók hitel- és biztosítási lehetőségei, és a mezőgazdasági földterületek kárpótlása és privatizációja az átmeneti időszak során, amint azt a félidős értékelés is hangsúlyozta.
- (9) A mezőgazdasági földterületek piacán a külföldi tőke fokozott beáramlása potenciális előnyt jelenthet Magyarországon ezen piaca számára. A félidős értékelésben kiemelték szerint a külföldiek mezőgazdasági befektetései

hosszú távon jelentős hatással lehetnek a tőke és a know-how biztosítására, a földpiacok működésére és a mezőgazdasági termelékenységre. A külföldi tulajdonlás korlátozásának fokozatos lazítása az átmeneti időszakban szintén hozzájárulna a piac teljes liberalizációra való felkészítéséhez,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Magyarországon a mezőgazdasági földterület megszerzésére vonatkozó, a csatlakozási okmány X. melléklete 3. fejezetének 2. pontjában említett átmeneti időszakot 2014. április 30-ig meg kell hosszabbítani.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2010. december 20-án.

*a Bizottság részéről
az elnök*

José Manuel BARROSO